

FORSVARETS BYGNINGS- OG ETABLISSEMENTSTJENESTE

FORSVAR FOR NATUREN

NÆSTVED ØVELSESPLADS

EVALUERING AF DRIFTS- OG PLEJEPLAN **1996-2010**

Titel Evaluering af Drifts- og plejeplan
1996-2010 for Næstved Øvelsesplads.

Udgivelse Forsvarets Bygnings- og Etablis-
sementstjeneste

Udarbejdelse: Orbicon A/S, Asger Astrup Kristensen

Kvalitetssikring: Forsvarets Bygnings- og
Etablissementstjeneste, forstfuldmæg-
tig Steffen Michael Thomsen

Godkendelse Forsvarets Bygnings- og Etablis-
sementstjeneste, chef for Miljø- og
Energiafdeling Boie Skov Frederiksen

Fotos: Michael Sand og Orbicon A/S

**Layout og
produktion:** BUCHS A/S

ISBN: 978-87-92898-10-4

Internetversion: Planen kan findes i elektronisk format
på www.forsvaret.dk/fbe

INDHOLD

1. RESUME	4
1.1 Militæranvendelse	4
1.2 Naturbeskyttelse	4
1.3 Publikumshensyn	4
2. INDLEDNING	6
3. AKTIVITETSGENNEMGANG	8
4. OVERTAGNE AKTIVITETER	12
4.1 Militæranvendelse	12
4.2 Naturbeskyttelse	12
4.3 Publikumshensyn	12
5. LITTERATURREFERENCER	14

1. RESUME

De væsentligste konklusioner fra den samlede aktivitetsgennemgang fremgår nedenstående.

1.1. Militæranvendelse

Drifts- og plejeplanens militære aktiviteter er for størstedelens vedkommende gennemført. Der opleves ikke større problemer med affaldsrester mv. efter øvelsesaktiviteter. Enkelte fund af patronhylstre mm. gøres dog fortsat, og en stadig fokusering på affaldshåndtering er derfor nødvendig.

Ligeledes erkendes der ikke problemer med gravearbejde i forbindelse med militære uddannelsesmæssige aktiviteter, hvilket øjensynligt tidligere har været et problem. Den uddannelsesmæssige brug af terrænet har ændret væsentligt karakter, og omfatter i dag ikke gravearbejde.

1.2. Naturbeskyttelse

Generelt er store dele af drifts- og plejetiltagene ikke gennemført som planlagt.

Restaureringen og frilægningen af Rønnebækken er ikke gennemført.

Planlagte plejeaktiviteter med hævning af vandstand, rydning af pilekrat, afskrab og andre genopretningstiltag i øvelsespladsens vådområder er for en stor dels ved-

kommende ikke gennemført. Ligesom Forsvaret heller ikke har deltaget i projekt omkring udsættelse af klokkefrø.

En række aktiviteter om etablering af nye levende hegn og beplantninger er ikke gennemført i overensstemmelse med planens dispositioner. En enkelt beplantning er etableret, men ikke på det sted som planen anviser. Hovedfokus indenfor naturbeskyttelsen på øvelsespladsen ændredes radikalt efter kasernen blev solgt fra i 2003. Som følge af manglende slitage fra bæltekejtøjer og anden øvelsesaktivitet gjorde tilgroning med kæmpe-bjørneklo, at Forsvaret valgte at afgræsse areaerne med får, hvilket ikke er besluttet gennem drifts- og plejeplanens dispositioner.

1.3. Publikumshensyn

Der er affaldsproblemer i forbindelse med flugtsskydningsbanen, herunder nedfald af hagl og lerdUER i engområdet nord for banen.

Udarbejdelsen af en "populærudgave" af drifts- og plejeplanen er ikke blevet udarbejdet. Brugere af terrænet har haft adgang i henhold til de restriktioner der opstilles i drifts- og plejeplanen for 1996 – 2010.

2. INDLEDNING

Nærværende evaluering analyserer og sammenligner omfanget af henholdsvis de planlagte og de udførte drifts- og plejetiltag på Næstved Øvelsesplads i perioden 1996-2010. Evalueringen er gennemført med udgangspunkt i de oplistede aktivitetsbeskrivelser fra den eksisterende Drifts- og Plejeplan 1996-2010 (Miljø- og Energiministeriet et al., 1996). Planperioden er udløbet, og evalueringen er udført i forbindelse med udarbejdelsen

af en ny drifts og plejeplan. Denne forventes at omfatte perioden 2012-2026 (begge år inklusiv).

Evalueringen er gennemført af Asger Astrup Kristensen, Orbicon A/S, i samarbejde med Steffen Michael Thomsen, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste. Hovedparten af oplysningerne om den tidligere plans gennemførelse er hentet i en ikke publiceret evaluering, der

er lavet af Naturstyrelsens i et udkast til revision af drifts- og plejeplanen for Næstved Øvelsesplads fra 2006.

Notatets struktur består af et resume, der kort opridser evalueringens hovedkonklusioner. Resumeet vil efterfølgende indgå i den nye drifts- og plejeplan som bindeledet mellem de to planudgaver. Efter resumeet fremgår en mere grundig aktivitetsgennemgang, der opdeler

aktiviteterne på: Militæranvendelse, naturbeskyttelse og publikumshensyn. Inden for hvert emne gøres status over de udførte aktiviteter sammenlignet med det planlagte niveau. Aktivitetsgennemgangen efterfølges af en oversigt over de overtagne aktiviteter, der af forskellige årsager ikke er udført indenfor planperioden. Disse aktiviteter overføres som input til den nye drifts- og plejeplan, hvor de udsættes for nærmere analyse.

3. AKTIVITETS- GENNEMGANG

Den samlede liste over planlagte aktiviteter fra drifts- og plejeplan 1996-2010 er samlet og kommenteret i nedenstående skema. Det omfatter kun planlagte aktiviteter på arealer, der i dag tilhører Forsvaret. Arealerne, der er solgt fra i planperioden, er ikke behandlet.

Militæranvendelse

Aktivetsbeskrivelse	Planlagte aktiviteter	Udførte aktiviteter
Opdeling af øvelsespladsen i sektorer og tilhørende militære restriktioner.	I planen for 1996-2010 blev øvelsespladsen opdelt i sektorer for at sikre de overordnede retningslinjer for øvelsespladsens anvendelse.	Sektorinddelingen er udført, men ikke længere aktuel pga. salg af dele af arealet.
Oprydning og fjernelse af affald.	Fjernelse af affald i forbindelse med øvelsesaktiviteter i terræn. Fjernelse af afmærkningsstrimler.	Der opleves ikke store problemer med affald og andre efterladenskaber efter øvelser i terrænet. Enkelte effekter kan dog findes. Fåreafgøringsaffald/brugte hegnsmateriel mm., er det der skæmmer mest i terrænet. Udført.
Planering.	Af hjulspor/veje i mindre omfang samt planering af kampvognsspor. Tilkastning af gravede skyttehuller og andre gravede anlæg.	Udført og der erkendes ikke væsentlige terræ ændringer på øvelsespladsen.
Diverse.	Reetablering af skilte og afmærkning af overkørsler (grøfter) kampvognsspor og hjulspor.	Ikke gennemført.

Naturbeskyttelse

Aktivetsbeskrivelse	Planlagte aktiviteter	Udførte aktiviteter
Vådområder.	Frilægning af Rønnebækken. Søer: Nr. 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 20, 24 og 26 genoprettes. Nr. 11 Sortemose, hævnning af vandstand. Nr. 19 Teglbjergmose, hævnning af vandstand samt rydning af pilekrat i den sydlige og centrale del. Nr. 12, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 25, 27. Udsætning af klokkefrø.	Frilægningen er ikke gennemført. Der er kun foretaget fyldestgørende pleje af vandhul 26. Resten af vandhullerne er ikke genoprettet. Ikke udført. Ikke udført. Udført i nr.: 15, 21, 22, 25, 27. Mangelfuld pleje udført i nr.: 12, 18. Ingen pleje udført i nr.: 16, 17, 23. Forsvaret har ikke deltaget projektet omkring udsætning af klokkefrø.
Retablering af levende hegn.	Eksisterende hegn fra Gækhøjvej syd for Skovgård ca. 300 meter i lige linie mod øst til skel nordspidsen af Fredskov retableres eller suppleres i nødvendigt omfang. Eksisterende hegn/alle på begge sider af Gækhøjvej fra nord til retableres og suppleres i nødvendigt omfang ligesom udgåede træer i nødvendigt omfang fjernes.	Ikke gennemført.
Etablering af nye levende hegn.	Hegn fra nordøsthjørne af Skytteskov ca. 200 meter mod øst etableres. Hegn fra sydkant af Skytteskov til administrationssporet langs jernbanen vest sprængningslund etableres. Hegn fra Gækhøjvej ca. 200 meter stik vest til pilekrat i Sortemose, i forlængelse af hegn mod øst, etableres. Hegn fra Stubhøj ca. 300 meter mod sydøst til nordspidsen af Tørvemosen etableres. Hegn fra Jagel til Skytteskov langs Rullebanen etableres. Hegn fra skovfogedbolig ved Skytteskov ca. 200 meter stik øst til Gækhøjvej etableres.	Ingen af de planlagte levende hegn er etableret.
Beplantninger.	Beplantningerne på Jagel retableres til ca. 50x50 m. Beplantningerne på Teglbjergmose retableres til ca. 50x50 m. Beplantningerne på Højegård retableres til ca. 50x50 m. Beplantningerne vest for Skovgård suppleres.	Ikke gennemført. Etableret beplantning på Jagel, men ikke på det anviste sted.
Gødskning og sprøjtning	Fra 1/1 2003 ingen brug af kemiske bekæmpelsesmidler. Gødskning kun tilladt på SLE og AGE-arealer, til havearealer omkring bygninger samt punktgodninger af især løvtræer i skærmstillinger og nykulturer.	Tågesprøjtning af kæmpe-bjørneklo.

Publikumshensyn

Aktivetsbeskrivelse	Planlagte aktiviteter	Udførte aktiviteter
Information til terrænets brugere.	Udarbejdelse af "populærguide" af drifts- og plejeplanen. Adgang til terrænet.	Denne er ikke udarbejdet. Der har i planperioden været adgang til terrænet i henhold til de anvisninger der gives i drifts- og plejeplanen.
Affald.	Vådområde 27 (Nissekær) skal friholdes for nedslag af hagl og lerduer fra den civile flugt- og jagtskydebane. Engen ved flugtskydningsbanen (28) skal ligeledes friholdes for nedslag af hagl og lerduer.	Så vidt vides er der ikke problemer med nedfald af hagl mv. Dette overholdes ikke. Der findes mange rester efter lerduer på arealet, og det formodes, at det samme er gældende for hagl.

4. OVERTAGNE AKTIVITETER

Ovenstående aktivitetsgennemgang har afdækket nedenstående uhåndterede problemstillinger, som vil indgå og analyseres i forbindelse med drifts- og plejeplanens igangværende revision.

4.1. Militæranvendelse

- Affaldshåndtering i forbindelse med uddannelsesmæssige aktiviteter.

4.2. Naturbeskyttelse

- Frilægning af Rønnebækken.
- Pleje og genopretning af vådområderne.
- Udsætning af klokkefrø.

4.3. Publikumshensyn

- Nedslag af hagl og lerduer.
- Sikring af fortsat adgang for områdets mange brugere.

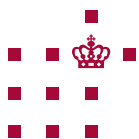
5. REFERENCER

Miljø- og Energiministeriet. Skov- og Naturstyrelsen (1996). Drifts- og plejeplan 1996-2010 for Næstved øvelsesplads.

Miljø- og Energiministeriet. Skov- og Naturstyrelsen og Næstved Øvelsesplads (2006). Ikke publiceret forslag til revision af drifts- og plejeplanen for Næstved øvelsesplads.

FORSVARETS BYGNINGS- OG ETABLISSEMENTSTJENESTE

Forsvar for naturen

Forsvarets skyde- og øvelsesterræner anvendes til militær uddannelse, men samtidig udgør arealerne nogle af de største og bedst bevarede naturområder i Danmark.

Sammenlagt forvalter Forsvaret 33.000 ha enestående natur, hvor den militære benyttelse går hånd i hånd med værdifulde danske naturtyper og arters beskyttelse. Mange militære arealer er i perioder åbne for publikum, så også offentligheden kan besøge og opleve de unikke naturarealer.

I samarbejde med Miljøministeriet har Forsvaret udviklet et særligt koncept for udarbejdelse af drifts- og plejeplaner for terrænerne. Igennem planerne sikrer Forsvaret en passende afvejning mellem militære uddannelsesmæssige behov, naturbeskyttelse og offentlighedens adgang. Information om Forsvarets naturforvaltning kan findes på www.forsvaret.dk.

